

ԿԱՏԱՐՈՒԱԾՐ ԵՒ ԿԱՅՐՈՒԵԻՐԸ ՄԵՐ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՐԱՆՈՒՄ

Ուսման հարկազմ մատենադարանն Աթոռի կա-
թոլիկոսի հաստատութիւններէն մէկը, բայց չենք
որի մէջ դաստիարակութիւն տալու, յարմար չէ։ Առ-
ժամանակ միայն կարող ենք համակերպուել, բայց
վարդ մենք աւելի մեծ միաբանութիւն կ'ունենանք,
ուսուցչական խմբի հետ զորոյց եկող աշխատողներ
թիւը աւելի կ'աւելանայ։ Ամենեւին արտաքին
յարմարութիւն չունինք զորական բանակային աշ-
խատող կատարողները համար աւելի հրապարակ
է։ Դաստիարակութիւն մեր հաստատութիւնը, որ ան-
հրաժեշտ մտաւոր աշխատանք կ'աւելցնէ իրեն
ստեղծելու համար։ Մեր մատենադարանը նոր է թէ
գեղեցիկ, ու հարուստ չէ, ընդամենը մօտ ութ հազար
կողմնային թանկարժէք և հազարաւոր գրքեր կան
բայց մէկ և բազմակցած են հետեւեալ միութիւննե-
րէն. 1. Միջնադարեան քահանայի գրքեր, 4. Պաշտ-
ման թերթեր, մի քանի ձեռագիրներ և գրականական
թղթեր, 2. Զաւակ Պատրիարքի նշանը՝ 1000 կողմն-
ային գրքեր, 3. Բարդուղիմէոսի մատենադարա-
նը և գրքեր, 4. Հանդիմանալի Գալղաթեան կաթողի-
կոսի հետ նշանակելի և կարեւոր գրքեր, 5. Կարդեան
Սրբապատիւ գրքեր, 6. Հանդիմանալի նշանային
Թորոնի կաթողիկոսի թղթեր, որ Ամերիկա-
յինց մեր անձնական մատենադարանը, ինչ որ Ամե-
րիկայից բերել ենք մեզ հետ և մեր անձնակազմի
հետ, որ առ այժմ մեզ մօտ ենք պահում, և Գերեզ-
նիկ վարդապետի մատենադարանը, որ բաւական հա-
րուստ է։ Ունինք և մի քանի ձեռագիրներ նոր ձեռ-
քերտած կամ նուրբ ստացուած մեր ժամանակի,
որոնց վերայ իջել աւելին նոր խոստացուած և եկե-
ղեցիներէ մէջ ցրուած ձեռագիրները, կ'ունենանք
սկզբնականութիւն և մի փոքրիկ և արժեքաւոր
ձեռագիրներ ժողովածու։ Մեր մտադիր ենք մի-
ջոյններէ դիմելու մատենադարանի մասնակիտաց-
ման և հարստացման համար, որին յարմար չենք

պիտի ունենայ։ Այդտեղ կարե-
ւոր է ձեռագրատան հետ և փոք-
րիկ պատկերասրահի հիմք դը-
նել հայ արուստագիտներէն զոր-
մեկը։ Բայց այդ չենք պատ-
րաստութիւն յետոյ։
Մեր միաբանութիւնը տե-
ղաւորուած է այժմ Ամերիկա-
յինքէն մնացած մի շէնքի մէջ,
որ բաւարար չէ մեր կարիք-
ներին, վարդ միւս օրը մեր
միաբանութիւնը աւելի կ'մեծ-
նայ, նրա՛յց համար խոցեր և
քանակաւ յարմարութիւններ
չունինք, նոր չենք շինել կամ
եղած չենք վերայ երկրորդ
յարկ բարձրացնել, սակայն
կան կատարելիքներ ժողով-
քի հետ։
Վերջապէս իւր ինքնաշար-
ժը չունի, եղածը հնացած է, և
զրկւած, անդրձանիկ դարձած
Ամեն անգամ, որ մի տեղ պի-
տի գնանք կամ պաշտօնական
այցելութիւն կատարենք, ըս-
տիպուած ենք այս կամ այն աշ-
խատողներէն և նորա կտուք
ինչորէն ինքնաշարժ կառք ու-
նենալ, ամենաանհրաժեշտ կա-
րիքն է, որ պէտք է լրացուի։
Նաև մեր միաբանութեան հա-
մար հարկաւոր է փոխադրու-
թիւն միջոց և զերեքութիւն ու-
նենալ հովուական, վանական
և այլ հանգամանքներով զործի
ուղղելու։ Առանց զերեքութիւն-
ների զործերը կը կատարուին
զանազան, անպահիւ և երբեմն էլ
նոյն իսկ կը խախտուին։
Գ.

Ներկայիս շինարարութեան
հետ պակասներ կան լրացնե-
լիք մշակութային և բարոյ-
յա կ'ան շինարարութեան,
Աթոռի կողման և ամօթական
պարտականութիւններին հետ
կապուած։ Առաջին հերթին մեր
գաղութները, որ ժողովուրդա-
րայց դպրոց է, որտեղ մեր միա-
բանութեան համար նոր ան-
գամներ պիտի պատրաստուին,
ժամանակից դիտուելու և քա-
ղաքակրթութեան միաբանութիւն
վերայ կանգնած, իրենց եկե-
ղեցական ազգային պաշտօնի
համադաստիարակ զարգացմամբ
բայց և քահանայներ, և ուսու-
ցիչներ, ոչ պակաս կարևոր մեզ
համար։ Այլ ևս միմիայն առ-
ժամանակ և պաշտօնի բերած հե-
ղինակութեամբ, ժողովուրդը և
եկեղեցիներ առաջնորդել և կառա-
վարել չենք կարող։ Կենսաբ-
արդիւն է բարդ և բազմապա-
հանջ, զորս հետեւ ուղղութիւն-
ներն ու ըմբռնութիւնը, ճանա-
պարհները բազմաոճական և իս-
բաղմանակութեան մէջ մեր ազ-
գային եկեղեցու գնալիք ուղին
պիտի լինի որոշ և պարզ, աւե-
տարանի և մեր հայրերի հոգե-
ւով լուսաւորուած գէպի նորը։
Առանց անտեսելու ստեղծուած
բազմապատկերները, չպէտք
է մոռնանք, որ արտասահմանի
մէջ Սփիւռքի հայութիւնը, և
յայտարարութիւնները արեւել-
քում, եկեղեցականազգային
համայնքներն են։ Մենք ունինք
գաղութի պատմութիւն, զբա-
կանութիւն և արեւմտ, երա-
ժշտութիւն և ընդհանուր մը-

ԵՐԵՒԱՆԻ 25 ՏՊՐԵՆԵՐԸ

(Շաբ. Նախորդ թիւին և վերջը)
Օփերայի Տունը՝ արդի առ-
յատանի ամէնէն գեղեցիկ
ճարտարագիտական ստեղծա-
գործութիւններէն մէկն է։ Գե-
ղեցիկ շէնքեր կառուցուեցան
հետ հանրային զբոսարանին,
բժշկական հիմնարկին, Սեան
Պանդոկի, Մատենադարանին,
Մոսկուա Սինէմա-թատրոնին
համար։

Երեւան կանաչ քաղաք մը
գարձաւ։ Բազմաթիւ փառքեր,
ժողովուրդներ և պարտիզներ
շինուեցան։ Նորքի և Բանա-
քեռի զառիթափներուն նախա-
պէս մերկ ժայռերը, ներկա-
յիս, խիտ կանաչութեամբ
ծածկուած են։ Գեղեցիկացնելով
քաղաքը և զայն պաշտպանելով
փողովք է, որ, անցեալին մէջ, կը
ներշնչուէր քաղաքին վրայ, առ-
աւելու բուրբերէն։

Զորքը հնգամեայ ծրա-
վիրէ, որ ներկայիս Մոլդէթ
Միւլթիւսի մէջ կը ծրագրուի,
կը նախատեսէ՝ Երեւանի ճար-
տարաբանութիւն և շախմատի
աւելի զարգացում։ Երկայն,
գիտական և փնտռողական
հիմնարկութիւններու և հմտու-
թեան բարձրագոյն վարժարան-
ներու մեծ ձեռնարկներ պիտի
հաստատուին։ Գյուղացիներու,
մանկապարտէզներու, մանկա-
մասնաւորներու, ըլիւիքներու,
սկոյններու, սինէմաներու և
զբոսարաններու ցանցը պիտի
ընդարձակուի։

Մասնաւոր ուղարկութիւն
պիտի արուի տուններու շինու-
թեան և քաղաքի բարելաւման
շարունակելով նոր քանակաւ
ներ պիտի շինուին։ Հարկեր
հազարաւոր ծառեր և թուփեր
պիտի տնկուին, փառքերու
ծառուղիներու, և հրապարակ-
ներու մէջ։ Մեր հեղձեցնէ
փողոցները պիտի փոխակեր-
պուին հովանի ունեցող պողո-
տաներու։

Երեւան կը մեծնայ։ Սն կը
գլուհոյ Հայաստանի և Մոլդէթ
Միւլթիւսի գեղեցիկագոյն քա-
ղաքներէն մէկը։

Անդ. Թարգմ. Մեջլիսի

ՈՒՇԱԻՐՈՒԹԻՒՆ

Ամերիկական, անգլիական
սովիէթական (անգլիներէն լեզ-
ւով) թերթերու բաժանորդա-
րուելու և ամէն տեսակի գլխ-
քեր-գլխական, քաղաքական
թիւերը եւ, ստանալու հետեւ
զիմէ՛ք ձ. Ուրբանի։

Հասցէ՝ փոստարկի թիւ 500

Հաւել Սուրբա.

Կենդ գտնել նաև երաժշ-
տական կոորներ (նոթի).

ԿԱՐԻԱՆԵՐԵՐ ԵՒ ՏԱՐԱՆԵՐԸ
«Փ Ր Ա Տ» Ը

Հաւել մեր Գլխավորը ի վե-
ճակ պիտի լինի իւրաքանչիւ
այդ թանկագին ժառանգու-
թիւնը, ուղղութիւն, հոգի և
կենդ ստեղծելու իւր ստանդ-
մէջ այդ գծով, որ առաքելական
հոգեւորական իրենց մէջ, հոգե-
ւոր վերածնունդին և ուղիւն-
թիւն յառաջդիմութեան արթա-
կիւն իրենց վիճակուած ուղիւն-
րով։ ԳԱՐԵԳՐԻ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ
(Շաբ. 2)

ՀՈԳԵԶԱՆԵՐ

Որոշակաւ Ուրբանի
Գլխավոր Միւլթիւսի
տարբերակի առթիւ, հո-
գանաւ պաշտօն պիտի
էլ յառաջդիմայ կերակ-
ւ Պատարագի Ս. Գառ-
Մանկանց եկեղեցու մէջ
Ազգայնական և բար-
ներ սիրով կը հրաւիրուի
Սպանիան
Տիկն. Նահապետ, Տիկն.
տանեան և Տիկն. Քե-

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ի գլուխ շաբաթ
ցական Միւլթիւսի
թիւներուն կը յայտարար-
վի իւրեւ վերջին
միջոց յառաջդիմայ կը
միայն պիտի կրնանք ինչ
իրենցմէ գալիք անուան-
կերք։

Հ. Բ. Ը. Միւլթիւս
ՏԵՂԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԿ

ՏՕՔԻ. ՄԵԼԻՊ

ԵՂԻԶԵՐԵՆ

(Կուրծքի և մարտող
հիւանդութիւններ)
Իր զարմանալուծող
ուսումն է Ուսումն է պող-
մբայ, Տօքթ. Գ. Արապ-
նիսի կը զարմանալուծ
Երեւանի օրերը կը
առաջ ձիւ քննութիւն
ներով։

ՀԱՄԱԿԱՐԵՐԻ ՏԻՍԻՍ

Վ. Ա. Ր. Չ. Ո. Թ. Ի. Ն.

Հաւելի համախառն
կան Միւլթիւսի ընդհ. Ա.
մեկան ժողովուրդի պիտի
ներայ առաջին կերակ-
Յուն. կէսօրէ վերջ ժամը
Հ. Բ. Ը. Միւլթիւսի Արա-
Աղիգէն։
Ի հրաւիրուին 18 տ
կանէն վեր եղող բոլոր հա-
նակները, ներկայութեան
մեծամասնութիւնի պար-
ւի։

ՅԱՐԵՒԱԿԱՆ ԲԱՅՏԱՐ

Հ. Ա. Ն. Գ. Ս.

Հայաստանեայց Աւետ.
կեղեցիին իւր հաստատու-
րութեան առթիւ, հո-
գանաւ Երեւանի Ս.
որու միջոցի տեղի պիտի
ներան շաբ. մը հանգի-
Հաւելի Հայաստանեայց Ա.
եկեղեցիներու գործակալներ
բացման հանգիւր պիտի
տարուի իմ մասնակց
մէջ, Աղիգէն յառաջդիմայ
20 կերակի կէսօրէ ետքը
3ինս Մուսթը ազատ է
Հայ ժողովուրդին։

Տաք տարեկանէն վարձ
բերու. մուսթը արդիւնա-
Պիտի խօսի
Տօքթ. Ա. Արապ-
Տօքթ. Տիւր. Պերպիւս-
վեր. Տօքթ. Ուրբանի
գլխավոր. Մեր ան-
թիւն մէջ, տպագրակ-
նաղուղութեամբ
ՏՕՔԻ. Տօքթ. Ուրբանի
Լ. Կարգալ Վեր. Տօքթ.
լուխան

Վ. Ա. Ր. Չ. Ո. Ս. Ն. Ե. Ս.
Արաքն և անեակ մը
յարկի վրայ օգտուել և
ցիւն և աւելի տար-
մէկ անձի համար փա-
ներ կրնան դիմել
խմբագրատունը։

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Հաւելի Հայ Ազգ. Բժշկ. Վերին Մարմինը հա-
երկան հասարակութիւնը լուսաւորելու և այս ձե-
ւով իր բարոյական պարտականութիւնը կատարած
ըլլալու գիտատեղեկութիւնը որոշած և սարքել բժշկա-
առողջապահական գաղափարութիւններու շարք մը,
ներկայ ձեռնարկին եղանակին համար։

Յիշելով գաղափարութիւնները առաւելագոյն օգ-
տակար ընծաւոր մտադրութեամբ, ներթերու ընտ-
րութեան ատեն, Հայ Ազգ. Բժշկ. Վերին Մարմինը
Վիտի ունեցած է Սուրբի մէջ ծաւալ գտած կարգ
ու հիւանդութիւններն ու անհատին առօրեայ կեն-
ցաղին հետ սերտօրէն կապ ունեցող հարցերը։

Ժամանակագոյցը գաւառաւորուած է այնպիսի ձե-
ւով մը, որ նոյն գաղափարութիւնը յաճախ կերպիւն
կերպիւն նաև նոր Գլխի մէջ։

Գաղափարութիւնները կը սկսին 13 Յունուար
1946 կերպի ու կը տեսնեն Մայիսի վերջը
Բազմային մէջ անհրաժեշտ տեղի կ'ունենան Ազգ. Մանկա-
դարձիկի հարցը, իսկ նոր Գլխի՝ Զաւարեան վար-
ժարանի մէջ, միջոց ժամը 11-12։

Լուսաւորութեան որ հայ հասարակութիւնը խոնար-
ւած պիտի գայ բժիշկներու բերնէն լուսու այնպիսի
օգտակար թերագրութիւններ ու յորդորներ որոնք
ցիւնի ֆիզիքական գոյութեան հետ անմիջական կապ
ունենի։

Գաղափարութիւններու ցանկը

Կարգ	Գլխի	Գլխի
1.—	Առաջին	Տօքթ. Յ. Յակոբեան
2.—	Բժշկի առողջապահութիւն	» Ա. Գոնալեան
3.—	Վերինական հիւանդութիւն	» Յ. Յակոբեան
4.—	Վերինական » (շաբ.)	» Յ. Յակոբեան
5.—	Աղիւղաւորութիւն	» (է. որոշուած)
6.—	Սարմալեան առողջապահ.	» »
7.—	Հիւանդանոց	» Լ. Ենիգովչեան
8.—	Գանձաղաւանդական առողջ.	» Ա. Սալաթեան
9.—	Մանկութեան և ծննդա-	» »
10.—	Բժիշկական առողջապահ.	» Վ. Ենիգովչեան
11.—	Թիֆլիսի, Բարձր	» »
12.—	Ֆիզիոթերապիայի շաբ.	» Յ. Գաղափար
13.—	Գլխի Ազգ. Բժշկ. Վ. Մարմին	» »
14.—	Առաւելագոյն	» Առաւելագոյն
15.—	Տօքթ. Ա. Գոնալեան	» Տօքթ. Յ. Տէր Զաւարեան
16.—	1946	Հաւել